

Toelichting verwachte a



Afwijkingen programma 1 Wageningen Sociaal

Beleidsmatige afwijkingen programma 1 Wageningen sociaal

1.5 Een leven lang sporten en bewegen:

In het kader van een duurzame sportinfrastructuur wordt dit jaar onderzocht of we onze samenwerking met Sportservice De Vallei willen uitbreiden door toetreding aan de holding Sportservice de Vallei. Hierdoor is aanbesteding op de betreffende producten niet langer noodzakelijk en kunnen we opdrachten direct bij Sportservice de Vallei beleggen.

1.6 Cultuur is een drager van een bruisend en vitaal Wageningen:

Binnenkort wordt u de evaluatie van het Cultuuractieplan aangeboden door middel van een informatienota.

Financiële afwijkingen programma 1 Wageningen sociaal

Het resultaat van programma 1 is in totaal € 4.463.000 minder dan begroot. Dit komt door een toename van € 5.197.000 in lasten en een toename van € 734.000 in baten. Hieronder staan de producten met een grote of opvallende financiële afwijking.

450.00 Onderwijshuisvesting

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met € 405.000 en de baten worden verhoogd met € 78.000. Dit heeft de volgende redenen:

Dit heeft volgende redenen:

Internationale Schakel Klas - ISK (Baten € 78.000 voordelig, Lasten € 78.000 nadelig)

Huurkosten verlenging huisvesting voor de internationale taal-schakelklas (ISK) op Agro Businesspark (Pantarijn). Dit betreft de huur voor augustus tot en met december 2024. Bij de jaarrekening 2023 zal worden besloten over het toevoegen van de overgebleven middelen uit 2023 voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne aan de Algemene Reserve. Hierbij wordt gevraagd om in 2024 een bedrag van € 77.500 beschikbaar te stellen, ten laste van de Algemene Reserve. In de Voorjaarsbrief 2024 zal gevraagd worden om voor de begrotingsjaren 2025 en 2026 het bedrag van € 95.000 en voor 2027 het bedrag van € 47.500 beschikbaar te stellen, ten laste van de Algemene Reserve.

Nieuwbouw Margrietschool: (Lasten € 327.000 nadelig)

Voor 2024 vragen wij een ophoging van het budget met € 327.000. Dit is éénmalig en op dit bedrag wordt niet afgeschreven (sloop- en bouwrijp).

Voor de nieuwbouw Margrietschool wordt een extra krediet gevraagd van € 1.108.000. Dit bedrag bestaat uit een extra bouwkrediet van € 630.000 (kapitaallasten over 40 jaar), een krediet van € 478.000 voor de buitenruimte en extra advieskosten (kapitaallasten over 40 jaar voor € 428.000 en kapitaallasten over 25 jaar voor € 50.000).

De raad heeft € 3,4 miljoen beschikbaar gesteld voor nieuwbouw van de Margrietschool (prijspeil 2020). Op basis van indexering en uitbreiding met 1 klaslokaal is in de Programmabegroting 2024 een investeringskrediet van € 4,1 miljoen inclusief btw beschikbaar (prijspeil 2024). In het najaar van 2024 zal de aanbesteding van de nieuwbouw plaatsvinden. De nieuwbouwkosten vallen hoger uit, waardoor het kredietbedrag moet worden verhoogd. Hiervoor zijn de volgende redenen. De investeringsbudgetten zijn conform interne richtlijnen geïndexeerd maar die indexering heeft geen gelijke tred gehouden met de forse stijging van de bouwkosten in de afgelopen jaren. Ook de kosten van het slopen en bouwrijp vallen hierdoor hoger uit. Tenslotte is er sprake van eenmalige kosten voor het aanpassen van de buitenruimte buiten het schoolterrein en extra plankosten.

Adviesbureau HEVO adviseert om € 4,8 miljoen (prijspeil 2024) beschikbaar te stellen voor het bouwbudget en € 327.000 voor het sloop- en bouwrijp (prijspeil 2024) te hanteren. Samen met een aantal eenmalige kosten voor het aanpassen van de buitenruimte buiten het schoolplein (€ 400.000) en extra advieskosten adviseurs € 78.000) is dit in totaal € 1.435.000 aan extra kosten. Zonder aanvullend bouwbudget komt de nieuwbouw van de Margrietschool niet van de grond, gelet op de sterk gestegen bouwkosten.

Het zelfde geldt voor andere schoolgebouwen in de komende jaren.

480.00 Gemeenschapp. baten en lasten onderwijs

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €70.000. Dit heeft de volgende redenen:

Het uitvoeren van de motie 6M2 van 21 februari 2022 om een laptop of tablet beschikbaar te stellen voor kinderen die in armoede leven, als zij hier nog niet over beschikken, betekent een extra last die is begroot op € 70.000. Via deze Berap wordt het budget voor 2024 gevraagd, omdat de administratieve verwerking met de Programmabegroting 2024 niet is opgenomen. De structurele lasten worden opgenomen in de Voorjaarsbrief 2024 en verwerkt in de Programmabegroting 2025.

530.00 Sport

De lasten worden verlaagd in de begroting 2024 op dit product met € 111.000. Dit heeft de volgende redenen:

De beheerskosten van Sporthal Het Binnenveld komen al sinds 2021 ten laste van de exploitant, waardoor deze lastenpost in de begroting 2024 kan komen te vervallen. Dit levert een voordeel op van € 57.692. Voor de aanleg van twee nieuwe kunstgrasvelden huren we een extern bureau in, dit levert een nadeel op van € 14.000. Door het laten vervallen van de twee reserves Kunstgrasvelden en Revolving Fund verduurzaming, zie nota reserves en voorzieningen 2024, vervalt de dotatie aan deze reserves. Het voordeel bedraagt € 66.924.

We vragen aanvullend krediet aan voor de vervanging van de toplaag van twee kunstgrasvelden (Ketwich Verschuur en Veld A Sportpark de Zoom). Hiervoor is tot 2023 gespaard. De vervanging van beide velden valt echter hoger uit dan voorzien door gestegen materiaal- en arbeidskosten, waardoor er een aanvullend krediet wordt gevraagd van totaal (nadeel) € 278.000. Ook zal er in 2024 een natuurveld worden vervangen plus ondergrond, nadeel van € 70.000. In totaal is de kredietaanvraag € 348.000. De structurele hogere kapitaallasten zullen via de Voorjaarsbrief 2024 in de Programmabegroting 2025 worden verwerkt.

610.00 Samen Wageningen

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €131.000. Dit heeft de volgende redenen:

Recapitulatie 2024

Preventief ambulante werk	€ 33.000+ (verhoogde lasten)
Beleidskader sociaal domein	€ 25.000+ (verhoogde lasten)
Aanvullend Budget	€ 92.000+ (verhoogde lasten)
Contractafspraken Welsaam:	
Werkzaamheden JGZ (product 625.80)	€ 50.000- (verlaagde lasten)
Samen redzaam vanuit product 625.40)	€ 31.000+ (verhoogde lasten)

Preventief ambulante werk (+ € 33.000)

In de Kadernota 2023 is de noodzaak van versterking en intensivering (preventief) ambulante werk voor volwassenen aangegeven. Om deze versterking te realiseren is per 2024 een bedrag van € 33.000 nodig (Samen redzaam).

Beleidskader sociaal domein (+ € 25.000)

Door diverse wetswijzigingen, (landelijke) verbetertrajecten en ontwikkelingen op gebied van onder andere bestaanszekerheid, de ouder wordende samenleving en de schaarste op de arbeidsmarkt zijn de uitdagingen voor het sociaal domein ingrijpend veranderd. Dit maakt dat het huidige beleidskader niet meer passend is en vernieuwd moet worden. Voor het opstellen van een nieuw beleidskader sociaal domein is expertise en procesbegeleiding nodig, aanvullend op onze ambtelijke inzet. Dit project beslaat het 2e deel van 2024 en een groot deel van 2025. Van de totale kosten van € 75.000,- wordt € 25.000,- in de tweede helft van 2024 verwacht. Het overige deel valt in 2025 en is opgenomen in de Voorjaarsbrief 2024. Om de volledige budgetbehoefte in beeld te brengen wordt in deze Berap voorjaar 2024 € 25.000 aangevraagd. Het opstellen van een nieuw beleidskader is opgenomen in het coalitieakkoord (toen nog als afronden herijking), maar tot dit moment is hier nog geen budget voor geraamd.

Aanvullend Budget (+ € 92.000)

Omdat de indexering niet passend is gebleken is verhoging van het structurele budget noodzakelijk. In 2024 is een extra bedrag van € 92.000 toegevoegd, verdeeld naar:

Zelfredzaam	€ 37.000
Samen redzaam	€ 34.000
Gezond opvoeden en opgroeien	€ 21.000

Contractafspraken Welsaam

In 2023 zijn contractafspraken met Welsaam gemaakt. Om de budgetten vanuit de Programmabegroting aan te laten sluiten bij het contract zijn de volgende twee budget neutrale bijstellingen binnen product 610.00 Samen Wageningen noodzakelijk.

Zelfredzaam	€ 9.000,
Samen redzaam	€ 24.000
Gezond opvoeden en opgroeien	€ 17.000

Het budget voor Organisatiekosten Welsaam en 'Wageningen doet' wordt verlaagd met € 128.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan:

Zelfredzaam (organisatiekosten)	€ 19.000
Samen redzaam (organisatiekosten)	€ 20.000
Gezond opvoeden en opgroeien (organisatiekosten)	€ 12.000
Samen redzaam (Wageningen Doet)	€ 27.000
JGZ 0-4 jaar (Subsidie JGZ, product 625.80)	€ 50.000

Werkzaamheden JGZ (- € 50.000)

Een deel van werkzaamheden van de JGZ wordt niet langer gefinancierd uit het Welsaam-budget, maar wordt voortaan rechtstreeks ten laste van de JGZ-budgetten bij product 625.80 Beleidsdomein Gezondheidsbeleid verantwoord. Van het in de begroting opgenomen Welsaam-budget wordt € 50.000 overgeheveld van product 610.00 naar product 625.80. Het betreft een budget neutrale bijstelling in de begroting 2024.

Samen redzaam/mantelzorg (+ € 31.000)

Het budget voor Samen redzaam wordt verhoogd met € 31.000 door de verlaging bij het product 625.40 (Beleidsdomein ondersteunen van mantelzorg). Het betreft een budget neutrale bijstelling in de begroting 2024.

De financiële uitkomsten hebben een structurele doorwerking naar de begrotingsjaren ná 2024, en worden via de Voorjaarsbrief 2024 verwerkt in de Programmabegroting 2025-2028.

625.30 Beleidsdomein vluchtelingenbeleid

De baten en lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €250.000. In totaal betreft dit een budget neutrale bijstelling van € 0. Dit heeft de volgende reden:

Van het ministerie van Justitie en Veiligheid is, eenmalig, € 200.000 ontvangen omdat de gemeente Wageningen structureel meer opvangplekken realiseert dan uit de indicatieve gemeentelijke opgave volgt. We benutten dit geld voor het project Duurzame Opvang. Vanuit het COA is € 50.000 extra toegezegd voor de ondersteuning van participatie van asielzoekers en statushouders.

625.40 Beleidsdomein ondersteunen van mantelzorg

De lasten worden verlaagd in de begroting 2024 op dit product met € 31.000. Dit heeft de volgende reden:

Het budget voor Beleidsdomein ondersteunen van mantelzorg wordt verlaagd met € 31.000. Tegelijk wordt dit bedrag toegevoegd aan het product 610.00 (Samen Wageningen). Het betreft een budget neutrale bijstelling.

De financiële uitkomsten hebben een structurele doorwerking naar de begrotingsjaren ná 2024, en worden via de Voorjaarsbrief 2024 verwerkt in de Programmabegroting 2025-2028.

625.80 Beleidsdomein gezondheidsbeleid

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €117.000. Dit heeft de volgende reden:

Het budget voor subsidie voor het lokaal aanbod Jeugdgezondheidszorg (JGZ) wordt verhoogd met €117.000. Redenen hiervoor:

- Een deel van werkzaamheden van de JGZ wordt niet langer gefinancierd worden uit Welsaam-budget;
- Uitbreiding van de werkzaamheden van de JGZ (Nu niet Zwanger, bijdrage Boekstart, extra spreekuren onderwijs, extra uren aansluiting Sociaal domein);
- Hogere indexatie personeelskosten Jeugdverpleegkundigen en Jeugdartsen.

Van de € 117.000 kan € 63.000 gefinancierd worden door de verlagingen bij de producten 610.00 Samen Wageningen (€ 50.000) en 650.00 Kinderopvang (€ 13.000) in de Berap voorjaar 2024 omdat de werkzaamheden zijn onderbracht onder het lokaal aanbod van de JGZ. De VGGM heeft dit opgenomen in de subsidieaanvraag voor 2024 en is ook onderdeel van de werkzaamheden van de JGZ voor komende jaren (2025 en verder).

626.10 Integrale toegang en algemeen sociaal domein

De lasten worden verlaagd in de begroting 2024 op dit product met €286.000. Dit heeft de volgende reden:

Het budget voor uitbesteed werk wordt structureel verlaagd met € 286.000 en wordt overgebracht naar het budget van de afdeling sociale dienstverlening conform de Berap najaar 2023. Met deze omzetting stijgt de formatie van SDV met 2,13 FTE. Dit is een budgettair neutraal omzetting. De structurele omzetting zal in de Voorjaarsbrief 2024 opgenomen worden en via de Nota van wijziging in de Programmabegroting 2025-2028 verwerkt worden.

626.30 Werkgelegenheid

De baten en de lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €100.000. Dit heeft de volgende reden:

Voor (nieuw) beschut werk worden de zowel de baten als de lasten verhoogd met € 100.000. Het realiseren van beschutte werkplekken brengt enerzijds meer kosten met zich mee om voldoende begeleiding voor deze werknemers te borgen. Anderzijds zorgt dit ook voor meer baten in de vorm van loonkostensubsidie die gemeente Wageningen van buurgemeenten ontvangt voor bijvoorbeeld groepsdetacheringen. Dit zorgt voor een bijstelling in de vorm van zowel baten als lasten van beschut werk van € 100.000. Het betreft een budgettair neutrale aanpassing.

De structurele omzetting zal in de Voorjaarsbrief 2024 worden opgenomen en in de Programmabegroting 2025 worden verwerkt.

626.31 WSW

De lasten worden verlaagd in de begroting 2024 op dit product met €453.000. Dit heeft de volgende reden:

In de Programmabegroting 2024 zijn abusievelijk de loonkosten van medewerkers op een (nieuw) beschutte werkplek dubbel begroot. Per saldo is hierdoor € 386.000 te veel begroot.

Een deel van de medewerkers uit de Wet sociale werkvoorziening maakt gebruik van groepsvervoer of ontvangt een reiskostenvergoeding om zich naar werk te kunnen verplaatsen. De kosten voor vervoer van deze doelgroep is in de afgelopen jaren afgenomen: o.a. door (vervroegde) pensionering. Al met al leidt dit tot een besparing van totaal € 63.000. Daarnaast vervalt een kostenpost van € 4.000 aan leasekosten van voertuigen.

De structurele aframing zal in de Voorjaarsbrief 2024 worden opgenomen en in de Programmabegroting 2025 worden verwerkt.

626.60 Individuele ondersteuning

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €4.378.000. Dit heeft de volgende reden:

Verwerking septembercirculaire 2023 met betrekking tot Jeugdhulp

Via de septembercirculaire 2023 is voor het begrotingsjaar 2024 en 2025 € 300.000 beschikbaar gesteld voor loon- en prijsbijstellingen voor de jeugdhulp ter compensatie van de afgesloten CAO's van zorgaanbieders. Dit wordt verwerkt conform de raadsinformatiebrief septembercirculaire 2023 en betreft een administratieve wijziging. In de meicirculaire 2024 is niet opgenomen of de compensatie vanaf 2026 structureel beschikbaar zal worden gesteld door het Rijk.

Tarievenonderzoek Jeugdhulp en Wmo

In de raadsinformatiebrief Tarievenonderzoek Jeugdzorg en Wmo is de raad op de hoogte gesteld van de gevolgen het tarievenonderzoek. Het hanteren van de nieuwe vastgestelde tarieven voor Jeugdzorg en WMO leidt tot fors hogere uitgaven. Voor 2024 leidt dit tot een ophoging van de budgetten van in totaal € 4,2 miljoen en in 2025 met € 4,8 miljoen. In 2025 betekent dit voor de jeugdzorgbudgetten een bijraming van € 3,8 miljoen en voor WMO-budgetten €1,0 miljoen. De structurele bijraming zal met de Voorjaarsbrief 2024 verwerkt worden. Vanaf 2026 betekent dit dat er structureel een bedrag van € 5,1 miljoen moet worden bijgeraamd. Dit zal verwerkt worden met de Voorjaarsbrief 2024. In de meicirculaire 2024 is niet opgenomen of er vanaf 2026 structurele compensatie beschikbaar zal worden gesteld door het Rijk.

Administratieve wijziging

Het budget voor inhuur wordt structureel verlaagd met € 122.000 en wordt overgeboekt naar het budget van de afdeling sociale dienstverlening conform het B&W-voorstel formatie gedragswetenschapper jeugd sociaal domein. Met deze omzetting stijgt de formatie met 0,89 FTE. Dit is een budgettair neutraal omzetting. De structurele omzetting zal in de Voorjaarsbrief 2024 opgenomen worden en in de Programmabegroting 2025 worden verwerkt.

626.70 Sociale zekerheid

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met € 398.000. De baten worden verhoogd met € 23.000. Dit heeft de volgende reden:

Voorziening dubieuze debiteuren (€ 125.000 voordeel)

Bepaling van de omvang van de voorziening dubieuze debiteuren gebeurt in het jaarrekeningtraject als een van de laatste onderdelen. Gezien het strakke tijdsplan is het niet gelukt om deze nog voor de sluitingstermijn van de administratie te verwerken in 2023. Daarom komt de vrijval ten gunste van 2024. Het gaat hierbij om vorderingen waarvan niet zeker is dat ze worden terugbetaald en daarom als dubieus worden benoemd. Hiervoor is een voorziening ingesteld. De omvang van deze dubieuze vorderingen is lager dan in 2022, wat resulteert in een gedeeltelijke vrijval van de voorziening.

Bijstandsuitkering rijksbijdrage BUIG (budget neutraal)

Op 6 mei 2024 is het nader voorlopig bijstandsbudget kenbaar gemaakt. Hierin zitten correcties op het voorlopig vastgestelde budget met betrekking tot conjunctuur en realisaties 2023. Voor Wageningen betekent dat een verlaging van het budget voor uitkeringen met € 200.000 en een verhoging van het budget voor loonkostensubsidie (LKS) met € 98.000. De aanpassing van het LKS-budget is gebaseerd op de voorlopige realisatiecijfers 2023. Het is nog te vroeg in het jaar om een prognose te kunnen geven of deze budgetverlaging van € 102.000 zal leiden tot een overschrijding in 2024. Omdat er geen beleidsaanpassingen zijn opgenomen en er in september 2024 nog een aanpassing op het budget plaatsvindt, wordt deze aanpassing in de Berap voorjaar 2024 budgetneutraal verwerkt.

Studietoeslag (€ 500.000 nadeel)

Sinds de herziening van de wetgeving per 1 april 2022 hebben fors meer studenten recht op de individuele studietoeslag. De individuele studietoeslag is bedoeld voor studenten op het mbo, de hogescholen en universiteiten die na hun opleiding wel kunnen werken, maar niet in staat zijn om het minimumloon te verdienen. Deze groep jongeren kunnen hun opleiding moeilijk combineren met een bijbaantje. In de Berap najaar 2023 is aangegeven dat het nog lastig in te schatten was wat het gebruik van de regeling zou worden. We zien nu dat het aantal studenten dat gebruik maakt van de regeling elke maand toeneemt. Op dit moment maken 130 studenten gebruik van de regeling, dat is een verdubbeling ten opzichte van 2023. Rekening houdend met een aanhoudende stijging van 3% voor de maanden mei t/m december en 24 studenten met een nabetaling met terugwerkende kracht komen we uit op een last van meer dan € 1 miljoen. In de Programmabegroting is een budget van € 455.000 opgenomen. Voorgesteld wordt om het budget in de begroting 2024 met € 500.000 structureel te verhogen. Mocht er na 2024 nog geen

stabilisering in de aantallen en bedragen hebben opgetreden, komen we daar in de volgende Beraps op terug.

626.81 Armoedebestrijding

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met € 132.000. Dit heeft de volgende reden:

Ik doe digitaal mee (€ 50.000 nadeel)

Bij de vaststelling van het voorstel Inkomenszekerheid in 2023 heeft de raad unaniem een motie (7M2) aangenomen om maximaal € 50.000 beschikbaar te stellen in 2024 voor Ik doe digitaal mee. Omdat vooraf niet is in te schatten hoeveel aanvragen er zullen komen, wordt het maximale bedrag gevraagd.

Vroegsignalering en bijzondere bijstand (€ 82.000 nadeel)

Via de septembercirculaire 2023 is voor 2024 incidenteel € 82.000 beschikbaar gesteld voor extra inzet op Vroegsignalering en bijzondere bijstand, zodat er per saldo geen sprake is van een financieel nadeel in de begroting 2024.

650.00 Kinderopvang

De baten worden verhoogd met €173.000 en de lasten worden verlaagd met €13.000 in de begroting 2024 op dit product. In totaal resulteert dit in een voordeel van €186.000. Dit heeft de volgende reden:

SPUK Onderwijsachterstanden (€173.000 voordeel)

De voorlopige toekenningsbeschikking SPUK OAB bedraagt € 739.557, deze is € 173.000 hoger dan er begroot is voor 2024.

Administratieve wijziging (€13.000 voordeel)

Het budget voor Kinderopvang regulier budget wordt verlaagd met € 13.000 en overgeboekt naar het budget voor Jeugdgezondheidszorg. De reden van deze administratieve wijziging is dat de werkzaamheden zijn onderbracht onder de subsidie Lokaal aanbod jeugdgezondheidszorg op product 625.80. Dit is een budgettaire neutrale omzetting. De structurele omzetting zal in de Voorjaarsbrief 2024 worden opgenomen en in de Programmabegroting 2025 worden verwerkt.

Schakelklas

Door de toestroom van vluchtelingen is op basisschool De Wereld een extra taal-schakelklas opgezet. De eerste twee schakelklassen zijn gefinancierd op basis van het beleidskader Onderwijsachterstandenbeleid (2020). Het past bij het beleid om een aanvraag voor subsidie voor een 3e schakelklas toe te kennen. Hierbij wordt er gevraagd om in 2024 een bedrag van € 110.000 beschikbaar te stellen, ten laste van de Algemene Reserve. In de Voorjaarsbrief 2024 zal gevraagd worden om voor de begrotingsjaren 2025 en 2026 het bedrag van € 110.000 beschikbaar te stellen, ten laste van de Algemene Reserve. Dit betreft een budgetneutrale begrotingswijziging.

Samenvatting financiële afwijkingen programma 1 Wageningen sociaal

Exploitatie (x € 1.000)	Mutaties Berap
450.00 Onderwijshuisvesting	-327
480.00 Gemeenschapp. baten en lasten onderwijs	-70
530.00 Sport	111
610.00 Samen Wageningen	-131
625.40 Beleidsdomein ondersteunen van mantelzorg	31
625.80 Beleidsdomein gezondheidsbeleid	-117
626.10 Integrale toegang en algemeen sociaal domein	286
626.31 WSW	453
626.60 Individuele ondersteuning	-4.378
626.70 Sociale zekerheid	-375
626.81 Armoedebestrijding	-132
650.00 Kinderopvang	186

Totaal inclusief mutaties reserves -4.463

Financieel beeld programma 1 Wageningen sociaal

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2024 na wijziging	Mutaties Berap voorjaar 2024	Begroting 2024 na Berap voorjaar
01 Wageningen sociaal	53.466	-4.608	48.858
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	53.466	-4.608	48.858
01 Wageningen sociaal	-713	144	-569
Mutaties reserves	-713	144	-569
Gerealiseerd resultaat	52.753	-4.463	48.289

Afwijkingen programma 2 Wageningen Fysiek

Beleidsmatige afwijkingen programma 2 Wageningen fysiek

2.1.1 Goede bereikbaarheid voor alle modaliteiten, 'inclusief' voor alle inwoners en bezoekers.

Resultaat: In 2024 is er een omgevingsprogramma mobiliteit

Toelichting: We zijn gestart met het omgevingsprogramma mobiliteit, afronding zal niet plaatsvinden in 2024. Voor een deel van de werkzaamheden zijn we in afwachting van het regionaal verkeersmodel wat door de regio Foodvalley, provincie Gelderland en de regiogemeenten wordt ontwikkeld. De oplevering van het verkeersmodel is vertraagd (van begin 2024 naar najaar 2024).

2.4.4 Ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving passen binnen onze ambitie

Met betrekking tot het resultaat 'Het project Grebbedijk is in uitvoering' is de stand van zaken dat op het moment dat het waterschap Vallei en Veluwe de aanbestedingen heeft afgerond de Grebbedijk in uitvoering gaat.

2.5.1 Er is 31% energie bespaard in 2040 ten opzichte van 2018 (klimaatmonitor).

Resultaat: Er is een regionaal energiedienstenbedrijf dat energiemaatregelen aanbiedt als onderdeel van een wijkaanpak en voor een versnelling zorgt voor de verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Toelichting: Onderzoek naar het oprichten van een regionaal energiedienstenbedrijf in Wageningen wijst op hoge complexiteit en een gebrek aan draagvlak onder beoogde partners, waaronder buurgemeenten. Daarom wordt het regionaal energiedienstenbedrijf vooralsnog niet opgericht. In plaats daarvan versnellen we het isoleren van woningen middels een gebiedsgerichte, wijk specifieke, isolatie subsidieregeling. Hiermee doen we ervaring op met het collectiviseren van vraag naar en aanbod van energiemaatregelen en het daarmee ontzorgen van zowel inwoners als isolatiebedrijven. Ook geven we hiermee uitvoering uit een eerder collegebesluit (januari 2023) om in de wijken Roghorst en Tarthorst het isoleren van woningen tegen energieverlies en geluid te stimuleren. Over het aanwenden van extra middelen voor de isolatie subsidieregeling moet nog een raadsbesluit genomen worden.

Financiële afwijkingen programma 2 Wageningen Fysiek

Het resultaat van programma 2 is in totaal € 209.000 minder dan begroot. Dit komt door een toename van € 85.000 in lasten en een afname van € 124.000 in baten.

Hieronder staan de producten met een grote of opvallende financiële afwijking.

211.00 Verkeersmaatregelen

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met € 85.000. Dit heeft de volgende reden:

Bij de post VRI's/Vecom's is sprake van veel ongepland onderhoud aan diverse VRI's (verkeersregel-installaties) en dan met name vervanging van kabels.

223.00 Veerdiensten

De baten worden verlaagd in de begroting 2024 op dit product met €124.000. Dit heeft de volgende reden:

De invoering per 1-1-2024 van een tarief per passagier buiten de rijder of bestuurder van een voertuig lijkt vooralsnog te leiden tot een daling van het verkeersaanbod van met name auto's. Aangezien auto's een substantieel deel uitmaken van de inkomsten van het Lexkesveer, heeft dit een relatief grote impact op de inkomsten. Daarnaast waren de baten achteraf gezien te ruim begroot. Door de structurele aframing van de baten van € 124.237 wordt er weer realistisch begroot. Overigens is het moeilijk hiervan een precieze voorspelling te doen mede door de stremming van de brug over de Linge bij Zetten voor auto's van oktober 2023 tot en met april 2024.

830.10 Exploitatie vastgoed

Geen significante afwijkingen.

Voor het opschonen en herinrichten van volkstuincomplexen op de Wageningse Eng vragen we een krediet van € 67.000. De hieraan verbonden structurele kapitaallasten bedragen het eerste jaar € 3.350 en zullen via de Voorjaarsbrief 2024 in de Programmabegroting 2025 worden verwerkt.

Samenvatting financiële afwijkingen programma 2 Wageningen fysiek

Exploitatie (x € 1.000)	Mutaties Berap
211.00 Verkeersmaatregelen	-85
223.00 Veerdiensten	-124
Totaal inclusief mutaties reserves	-209

Financieel beeld programma 2 Wageningen fysiek

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2024 na wijziging	Mutaties Berap voorjaar 2024	Begroting 2024 na Berap voorjaar
02 Wageningen fysiek	16.130	-209	15.920
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	16.130	-209	15.920
02 Wageningen fysiek	-3.282	-	-3.282
Mutaties reserves	-3.282	-	-3.282
Gerealiseerd resultaat	12.847	-209	12.638

Afwijkingen programma 3 Bestuur & Organisatie

Beleidsmatige afwijkingen programma 3 Bestuur en organisatie

3.1.3 Democratische vernieuwing en bestuurlijke vernieuwing

De raads werkgroep Democratische Kwaliteit is opdrachtgever voor twee belangrijke resultaten. In 2025 vindt een Inwonersberaad plaats (op basis van het Initiatiefvoorstel van de gemeenteraad, waarvan € 50.000 lasten in 2024 vallen en € 250.000 ten laste komen van 2025 – te verwerken in de begroting 2025 en ten laste van de algemene reserve). In het najaar 2025 wordt een Participatievisie opgeleverd waar de beleidsmatige voorbereiding voor start in 2024.

3.2.4 Flexibele bedrijfsvoering

De gemeente heeft een externe partij een onderzoek laten uitvoeren hoe de organisatie van grondzaken en vastgoed gerelateerde werkzaamheden binnen de gemeente Wageningen in kwalitatieve en kwantitatieve zin toekomstbestendig kan worden vormgegeven. Gezien de huidige en toekomstige (verstedelijkings-)opgaven is dit een belangrijk en actueel onderwerp. Het advies is om een actiever grondbeleid te gaan voeren en de ambtelijke organisatie op vastgoed en grondzaken (beleid, uitvoering, bedrijfsvoering) te versterken, passend bij het ontwikkeltempo en de ambities van Wageningen.

In de Voorjaarsbrief 2024 zal de benodigde formatie voor 2025 en verder worden uitgewerkt en in de Berap najaar 2024 zullen we precies de financiële gevolgen voor het lopende jaar 2024 kunnen aangeven, mocht er al een deel van de personele werving geslaagd zijn.

Financiële afwijkingen programma 3 Bestuur en Organisatie

Het resultaat van programma 3 is in totaal € 3.156.000 meer dan begroot. Dit komt door een toename van € 898.000 in lasten en een toename van € 4.054.000 in baten. Hieronder staan de producten met een grote of opvallende financiële afwijking.

001.00 Bestuursorganen (Raad)

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met € 98.000. Dit heeft de volgende reden:

Op 6 maart heeft het CBS de gemeente Wageningen bericht dat de bevolking in Wageningen op 1-1-2024 is vastgesteld op 42.565 inwoners. Dit is inmiddels in de CBS-registraties geactualiseerd naar 42.616 inwoners. Daarmee heeft Wageningen in twee opeenvolgende jaren meer dan 40.000 inwoners en is indeling in inwonersklasse 5 een feit. Dat betekent dat de raadsvergoeding van raadsleden met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 dient te worden aangepast naar de nieuwe inwonersklasse. Bij de jaarrekening 2023 is voor de wijziging van de inwonersklasse reeds een nog te betalen post opgenomen (€ 98.000). Via deze Berap wordt het raadsbudget voor raadsleden in 2024 aangepast naar de nieuwe inwonersklasse 5 (budget verhogen € 81.000). De structurele verwerking van de raadsvergoedingswijziging vindt plaats in de Programmabegroting 2025-2028 via de Voorjaarsbrief 2024, waarbij al rekening is gehouden met de uitbreiding van de raad met twee zetels na de gemeenteraadsverkiezingen in 2026.

Daarnaast wordt voor het versterken van de raadscommunicatie en zichtbaarheid van de raad voor 8 uur per week een communicatieprofessional ingehuurd vanaf april 2024 tot en met december 2025. Totale kosten € 41.000 waarvan € 17.000 in 2024 en € 24.000 in 2025. De verwerking van het budget 2025 vindt plaats in de Programmabegroting 2025 via de Voorjaarsbrief 2024. Na de evaluatie in 2025 volgt een besluit over de structurele invulling van de functie communicatieprofessional bij de raad.

Zoals aangegeven heeft de raad besloten tot een inwonersberaad. De kosten voor het Plan van aanpak vallen in 2024 en bedragen € 50.000. Dit incidentele budget is via een apart raadsbesluit vastgesteld (registratienummer D24.1204748 d.d. 13 mei 2024). Het budget van € 50.000 wordt budgettair neutraal in de begroting 2024 verwerkt (met dekking door inzet van de algemene reserve) via een separate begrotingswijziging, in overeenstemming met het raadsbesluit. Dat is de reden, dat de begrotingsmutatie niet is opgenomen in deze Berap voorjaar 2024.

001.05 Bestuursorganen (B&W)

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 op dit product met €82.000. Dit heeft de volgende reden:

Op 6 maart heeft het CBS de gemeente Wageningen bericht dat de bevolking in Wageningen op 1-1-2024 is vastgesteld op 42.565 inwoners. Dit is inmiddels in de CBS-registraties geactualiseerd naar 42.616 inwoners. Daarmee heeft Wageningen in twee opeenvolgende jaren meer dan 40.000 inwoners en is indeling in inwonersklasse 5 een feit. Dat betekent dat de bezoldiging van het college en de raad met terugwerkende kracht tot 1-1-2023 dient te worden aangepast naar de nieuwe inwonersklasse. Bij de jaarrekening 2023 is voor de wijziging van inwonersklasse reeds een nog te betalen post opgenomen (€ 51.450). Via deze Berap wordt het bezoldigingsbudget voor het college in 2024 aangepast naar de nieuwe inwonersklasse 5 (verhogen met € 42.000). De structurele verwerking van de bezoldigingswijziging vindt plaats in de Programmabegroting 2025-2028 via de Voorjaarsbrief 2024.

Daarnaast wordt er per 1 juli 2024 een nieuwe Cao-Rijk van kracht die ook effect heeft op de bezoldiging bij het college. In deze Berap worden de gevolgen daarvan voor het jaar 2024 verwerkt (verhogen met € 40.000). Via de Voorjaarsbrief 2024 wordt de CAO-verhoging structureel verwerkt in de Programmabegroting 2025-2029 (verhogen met € 60.000).

921.00 Algemene uitkering

De baten worden verhoogd in de begroting 2024 bij dit product met € 3.049.000. Dit heeft de volgende reden:

De mutaties van de septembercirculaire 2023 en de decembercirculaire 2023 zijn niet verwerkt in de Programmabegroting 2024, die de raad in november 2023 heeft vastgesteld. De raad is separaat geïnformeerd over de uitkomsten van beide circulaires via twee raadsinformatiebrieven.

De financiële uitkomsten van beide circulaires voor het begrotingsjaar 2024 worden via deze Berap Voorjaar 2024 verwerkt in de begroting 2024. De specificatie van de financiële uitkomsten is als volgt:

- septembercirculaire 2023, een voordeel in 2024 van € 1.600.000;
- decembercirculaire 2023, een voordeel in 2024 van € 1.449.000.

Tegenover het voordeel bij de algemene uitkering van de septembercirculaire ter grootte van € 1.600.000 staan extra kosten van taakmutaties voor een bedrag van in totaal € 400.000, waarvan € 300.000 voor extra kosten als gevolg van hogere tarieven bij de Jeugdhulpverlening en € 82.000 voor extra kosten bijzondere bijstand en vroegsignalering ter voorkoming van stapeling van sociale en maatschappelijke problemen als gevolg van de hoge inflatie.

De financiële uitkomsten van de septembercirculaire 2023 en de decembercirculaire 2023 hebben een structurele doorwerking naar de begrotingsjaren ná 2024 en worden via de Voorjaarsbrief 2024 verwerkt in de Programmabegroting 2025-2028.

923.00 Bedrijfsvoering

De lasten worden verhoogd in de begroting 2024 bij dit product met € 718.000. De baten worden verhoogd in de begroting 2024 bij dit product met € 1.005.000
Dit heeft de volgende redenen:

SIEM/SOC (hogere lasten, nadeel € 30.000)

In de Programmabegroting 2024 is aangekondigd dat we in 2024 een monitoringsvoorziening realiseren om verdachte digitale activiteiten en dreigingen op te sporen. Deze ontwikkeling is onvermijdelijk en onuitstelbaar gezien de wetgeving en digitale dreigingen. De benodigde financiële middelen zijn inmiddels bepaald, voor 2024 betreft dit € 30.000. De jaarlijkse structurele kosten vanaf 2025 bedragen € 62.000 en worden jaarlijks geïndexeerd. De monitoringsvoorziening heeft een structurele doorwerking, waarvoor in de Voorjaarsbrief 2024 en Programmabegroting 2025 de structurele middelen worden aangevraagd.

Vervanging audiosysteem raadzaal (hogere investeringslasten)

De raad heeft in een motie (4M11) op 8 november 2022, aangegeven dat er een goed

functionerend en betrouwbaar audio- en videosysteem moet komen. In de tussentijd zijn er diverse acties ondernomen om dit te realiseren. Begin 2024 waren er weer problemen met het discussiesysteem. Uit onderzoek bleek dat het discussiesysteem, inclusief de batterijen, vervangen moeten worden. Hiervoor is een vervangingskrediet nodig van € 57.000. De kapitaallasten over deze investering bedragen het eerste jaar € 11.865 (afschrijving in 5 jaar tegen een rentepercentage van 1%) en zullen via de Voorjaarsbrief 2024 in de Programmabegroting 2025-2028 worden verwerkt.

Personeel (hogere lasten, nadeel € 408.000)

Na het vaststellen van de Programmabegroting 2024 zijn er diverse ontwikkelingen geweest met een personele component. Er zijn twee collegebesluiten en een raadsbesluit genomen. Daarnaast is gebleken dat de personele uitbreidingen vanuit het coalitieakkoord en de nota "fitte organisatie" niet volledig zijn verwerkt in de personeelsadministratie. Incidenteel blijkt in de personeelsadministratie een formatieplaats te zijn dichtgezet bij het uit dienst treden van een medewerker. Als laatste zijn diverse medewerkers aangenomen in een lagere loonschaal dan opgenomen in de Programmabegroting; hierdoor konden meer medewerkers aangenomen worden binnen de begrote loonsom. Voor een aantal functies is materieel budget omgezet in formatie, wat een voordeel oplevert in programma 1 (zie product 626.10 € 286.000 en 626.60 € 122.000) van in totaal € 408.000 en een nadeel van € 408.000 in programma 3. De uitbreiding tot circa 371 fte is budgettair neutraal verwerkt in de begroting 2024 en leidt niet tot een structureel financieel effect (voordeel/nadeel) in 2024 of latere jaren.

Recruiter (hogere lasten, nadeel € 129.000)

Voor recruitment is voor 2024 een bedrag nodig van € 129.000 inclusief 35% overhead. De structurele omzetting zal in de Voorjaarsbrief 2024 opgenomen worden en via de Nota van wijziging in de Programmabegroting 2025-2028 verwerkt worden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar het hoofdstuk "Organisatiedashboard Tellen en Vertellen".

Uitbreiding Beheer en Realisatie (BER) (hogere lasten, nadeel € 151.000)

Naar aanleiding van het besluit om de buitendienst niet onder te brengen bij ACV is het noodzakelijk dat er geïnvesteerd wordt in begeleiding, toezicht en opdrachtgeverschap; hiertoe wordt 2 fte extra ingezet/aangenomen. Dit om voldoende ondersteuning, begeleiding en professionaliteit te kunnen leveren en te werken aan een duurzame toekomstbestendige organisatie, kwaliteit van dienstverlening en goed werkgeverschap. Nadeel voor 2024 van € 151.000 (incl. 35% overhead). Het structurele effect voor de Programmabegroting 2025-2028 wordt meegenomen in de Voorjaarsbrief 2024 en zal in de Nota van wijziging Programmabegroting 2025 verwerkt worden.

Renteresultaat (hogere baten, voordeel € 1.005.000)

Over de geldmiddelen die we aanhouden bij 's Rijks Schatkist ontvangen we een relatief hoge (dag)rente, die gekoppeld is aan de rente die de ECB (Europese Centrale Bank) hanteert. De ECB heeft begin juni aangekondigd een renteverlaging te doen met 0,25%. Het is voor het eerst sinds september 2019 dat de ECB de rente verlaagt. Ondanks de aangekondigde renteverlaging is de verwachting, dat de rente-inkomsten over heel 2024 ca. € 1,0 miljoen hoger zijn dan begroot. De hogere rente-inkomsten hebben een structurele doorwerking naar de begrotingsjaren ná 2024, en worden via de Voorjaarsbrief 2024 verwerkt in de Programmabegroting 2025-2028.

Samenvatting financiële afwijkingen programma 3 Bestuur en organisatie

Exploitatie (x € 1.000)	Mutaties Berap
001.00 Bestuursorganen (Raad)	-98
001.05 Bestuursorganen (B&W)	-82
921.00 Algemene uitkering	3.049
923.00 Bedrijfsvoering	287
Totaal inclusief mutaties reserves	3.156

Financieel beeld programma 3 Bestuur en organisatie

Exploitatie (x € 1.000)	Begroting 2024 na wijziging	Mutaties Berap voorjaar 2024	Begroting 2024 na Berap voorjaar
-------------------------	-----------------------------	------------------------------	----------------------------------

gemeente **Wageningen**

03 Bestuur en organisatie	-66.926	3.156	-63.770
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-66.926	3.156	-63.770
03 Bestuur en organisatie	1.174	-	1.174
Mutaties reserves	1.174	-	1.174
Gerealiseerd resultaat	-65.751	3.156	-62.595